

Sreda, 18. juli 2007.

Svedok Radovan Zlatković

Svedok SST7/56

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Svedok je pristupio Sudu

Početak u 9.10 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilaštvo protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Hvala Dobro jutro svima.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Dobro jutro.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro i vama, gospodine Zlatkoviću. Želim da vas prvo podsetim da ste i dalje vezani svečanom izjavom koju ste dali na početku svedočenja. Gospodine Harvey, jeste li spremni da nastavite sa unakrsnim ispitivanjem.

ADVOKAT HARVEY: Da. Hvala.

svedok: Radovan Zlatković

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY – NASTAVAK

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodine Zlatkoviću, juče smo stali kad sam vas pitao o KU73/99. To je dodatak 7 vašoj izjavi, U016557 na originalu. Imate li to pred sobom?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Juče ste nam rekli da smatrate da se originalni dokumenti, koji se odnose na tu istragu, nalaze u Jagodini. Da li je to tačno?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam juče rekao da se nalaze pojedine informacije u Jagodini, i to je tačno, ovaj, a ovo što ste me vi pitali juče, zašto sam ja to tako kasno podneo krivičnu prijavu, poznato je svugde u svetu da, kada se radi o teškim zločinima, to malo više traje, traje godinu, i dve, i tri i četiri godine. Ja sam mogao krivičnu prijavu da podnesem i posle pet godina, kada sam došao do podataka ko je mogao da izvrši ovo krivično delo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Juče smo gledali operaciju koju opisujete u paragrafu 31. vaše izjave, čiji je cilj bio da se OVK potpisne sa ceste Đakovica/Gjakovë - Peć/Pejë

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

prema Jablanici/Jabllanicë. Da li se slažete, da je ta operacija, između ostalih, imala za cilj i porodicu Brahimaj?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Istina je to, ne samo sa ceste Đakovica/Gjakovë – Dečani/Deçan - Peć/Pejë nego i sa ceste Đakovica-Klina/Klinë - Prištine/Prishtinë, jer je za nedelju dana na *Rakovini*, policija je bila na tom punktu napadnuta oko 8 ili 9 puta i tako da je uvek bila policija provocirana od strane terorističkih grupa, što stoji u ovom izveštaju.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi ste bili stacionirani u *Rakovini*, tokom te operacije?
SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam bio stacioniran u Đakovici/Gjakovë, a prisustvovao sam 9. avgusta u Rastavici/ Rastavicë, kad je počela borba.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Oprostite, govorim sada o 2. avgustu, da li ste bili u Rastavici/ Rastavicë 2. avgusta?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: U Rastavici/ Rastavicë sam bio i 2. avgusta i 9. avgusta sam došao, da bi, ukoliko dođe do pogibije policajaca, vršio uviđaj.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Jeste li sproveli uviđaj na licu mesta o ubistvu policajca 2. avgusta u Jablanici/Jabllanicë?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, tamo nije bilo bezbedno, jer je tamo bila koncentrisana jaka, bile su koncentrisane jake snage Ramusha Haradinaja i drugih.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da budemo sasvim sigurni da govorimo o istoj operaciji. Molim vas da pogledamo dokazni predmet Odbrane D81. I dok to čekamo, dopustite mi da objasnim. Dokument koji ćete sada videti je izveštaj o borbenim zadacima koja je izvela 15. oklopna brigada i vidite u 1. paragrafu stoji: "Jedinice MUP-a, u vremenu od 25. jula do 6. avgusta 1998. godine, angažovane su po odluci zajedničke komande za Kosovo i Metohiju, na pravcima" i onda se navodi niz pravaca. Mene zanima zadnji pravac na ovom popisu. Na engleskom, barem piše, *Građanica*, u stvari trebalo bi pisati Grabanica/ Grabanicë, vidite li?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: *Grabovica*.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: *Grabovica*.

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: *Grabovica*, Pećka Grabovica ja mislim da je tamo, to tamo kod Peći/Pejë negde.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi sada gledate srpski original, zar tamo ne piše Grabanica/ Grabanicë?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam čuo samo za selo *Grabovica*, moguće da postoji neko selo Grabanica/ Grabanicë, ja ne znam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Nakon toga stoji *Bandera*, tt 490, zar ne?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Nakon toga Glodjane/Gllogjan?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I onda Jablanica/Jabllanicë?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dobro. Razjasnimo šta to ovde vidimo. Molim da sada pogledamo P10. Hvala. Molim da zumiramo gornji desni deo karte. Hvala. E sada, vidite li Jablanicu/Jabllanicë?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ako sada pratite liniju od Jablanice/Jabllanicë prema severoistoku, vidite li Glođane/Gllogjan?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vidite li *Bandera*?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je bilo tvrdo uporište terorista.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Koje, celo to područje, ili?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: To područje, a pogotovo *Bandera*, tu je više puta podmetane su mine i ginuli policajci.

TUŽILAC DUTERTRE: Časni Sude, kad se pominju Glođani/Gllogjan, o kojim Glođanima/Gllogjan govorimo, jer imamo Glođane/Gllogjan gde se nalazi kuća gospodina Haradinaja i druge Glođane/Gllogjan, tako da nije baš sasvim jasno.

SUDIJE ORIE: Gospodine Dutertre, od svedoka se traži da pogleda ovu kartu, Glođan/Gllogjan, gde živi Haradinaj nije na ovoj karti, ne vidi se. Prema tome, kad gospodin Harvey kaže Jablanica/Jabllanicë, pa severoistočno, to može biti samo jedan Glođan/Gllogjan i to je ovaj tu, kod Jablanice/Jabllanicë. Nastavite.

ADVOKAT HARVEY: U redu. Hvala.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I onda, ako tu liniju sledimo od *Bandere* dalje, dolazimo do Grabanice/ Grabanicë, vidite li to? Prema severoistoku. Idemo, Jablanica/Jabllanicë, Glođane/Gllogjan, *Bandera*, Grabanica/ Grabanicë.

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ja znam da je proteklo dosta vremena od kako ste učestvovali u toj operaciji, no, radilo se o jednoj dosta velikoj operaciji MUP-a, zar ne?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Radilo se sigurno o velikoj operaciji MUP-a, jer je moralo da se taj put očisti, ne samo taj nego i put prema Prištini/Prishtinë i zbog toga je to urađeno. Ja sam i juče i prekuće rekao, da su terorističke snage i sa jedne i sa druge strane puteva bile i da putem nije moglo da se ide, što stoji u dokumentima, jer je mnogo ljudi na putu poginulo, civila, ne samo policajaca, nego i civila i vojnika i ne znam ko sve. Tu postoji u materijalima, ovaj, u predmetima stoji koji su sve ljudi poginuli.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Jer, ako sada pogledamo KU73/99, to je dodatak 7. vašoj izjavi, gde ste vi zapisali: "Dana 2. avgusta 1998. oko 16 časova, teroristička grupa Ramusha Haradinaja i drugih prijavljenih, koja je delovala u sastavu terorističke organizacije tzv. OVK u selu Jablanica/Jabllanicë ", preskačem, "izvršila je teroristički napad na

pripadnike MUP-a Republike Srbije. Ovom prilikom terorističko-zločinačka grupa lišila je života policajca Božić Željka, pripadnika MUP-a Republike Srbije, SUP-a Priština/Prishtinë." Prema tome, ako se to jednostavno pročita, ispada, izgleda, kao da se tu radi o jednom nasumičnom napadu na jednog pojedinačnog policajca.

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znamo kako vi to tumačite, ali u našem pravu se tako piše, mislim, u jugoslovenskom pravu. Jer, mi smo dobili izveštaj da je u reonu Jablanice/Jabllanicë, prilikom dejstava od strane terorista, poginuo taj i taj policajac. A sigurno da je i policija uzvratila na to dejstvo. I ja sam, na osnovu toga, napisao i krivičnu prijavu, tj. izveštaj koji je dostavljen Okružnom javnom tužiocu u Peći/Pejë i on je trebalo po tom da postupa.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I kako je postupano onda, po tome?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije postupano po tome, samo je dostavljen predmet, došlo je do one nemile situacije koja se desila, SUP, tj. Sud, Okružni sud i Tužilaštvo Peći/Pejë izmešteni su negde, ne znam, u Leskovcu i završena stvar. Znači, nije moglo da se postupa, zato je i predmet došao dovde.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ovo je bio jedan veliki pokušaj da se, zapravo, uništi OVK u području Jablanice/Jabllanicë, zar ne?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ne samo Jablanice/Jabllanicë, na celoj teritoriji gde su postojale jedinice OVK, jer, da vam kažem, jedinice, to je, mislim, mi nismo krivi zbog toga što je Ustavom tako predviđeno, a gde god se ljudi pobune, mislim, i u bilo kojoj zemlji, ne samo u Srbiji i u Jugoslaviji, znate šta, upotrebi se vojska, upotrebi se policija, da bi ugušila to ako može, ako ne može, onda molim lepo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Zlatkoviću, vi niste ovde optuženi. Vas su samo pitali da li je to bio veliki pokušaj da se uništi OVK u području Jablanice/Jabllanicë. Niko se ne pita da li je postojalo pravo da se to učini ili ne. Međutim, ono na šta misli gospodin Harvey, je to da, u ovom izveštaju, ako se čita ovaj izveštaj, iz njega proizlazi da su eto teroristi napali jednog policajca. A, gospodin Harvey, na osnovu svih dokumenata, pokušava ustanoviti da li se zaista radilo o jednom takvom incidentu ili se radilo o jednoj većoj operaciji koja je trajala u to vreme, što, onda, baca drugačije svetlo na taj događaj. U ovom trenutku нико не osporava, niti razmatra, da li je postojalo pravo da se to učini ili ne. Sada se samo pokušavaju ustanoviti okolnosti pod kojima se odigrao događaj opisan u ovom izveštaju. Pre tome, nema potrebe da se opravdavate. Hvala.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Zahvalujem časni Sude, ovaj, uputili ste me na pravu temu. Ovde nije učestvovao samo pokojni policajac. Ovde su učestvovali, cela jedinica je učestvovala, ali se desilo da jedan policajac pogine. Mislim, to je moj odgovor.

SUDIJE ORIE: Nastavite gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Hvala.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A sada bih želeo nekoliko reči o tome što ste otkrili kao rezultat te operacije. Uzmite, molim vas, braon fasciklu, gospodine Zlatkoviću. Dokument 34A za vas, 34B za one koji ne govore srpski. Ovo je dokument koji ste već

gledali sa gospodinom Emmersonom. Nosi datum 20. avgust 1998. To je službena beleška. I ako pogledamo prvu stranu, na srpskom, na originalu, to je U0169447 i ispod tog broja, koji sam sad pročitao, nalazimo rukom upisan još jedan broj, a to je 541/98. Vidite li to?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Možete li nam objasniti, šta taj broj znači?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Pod tim brojem je zavedena ova službena beleška. Zavedena je u knjizi, ono što smo rekli, u Jagodini što postoji, i to, gde postoji sada ta Državna bezbednost. Ja ne znam da li je u Jagodini ili negde, ja mislim da je baš u Vranju i to može tamo da se potraži, ali to je zavedena beleška. Znači, da beleška postoji, da ona nije, ovaj, eto tako samo ubaćena, već postoji pod ovim brojem u nekoj od knjiga i može da se potraži ako treba, sigurno će se naći.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam na tom objašnjenju. Vidite, ja znam da vi kažete da vi taj dokument niste videli pre nego što vam je gospodin Dutertre pokazao u nedelju. Da li je to tačno?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Istina je.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Mi imamo istu poteškoću kao i vi, ni mi nismo videli taj dokument pre ponedeljka, ali, znači, vi kažete da postoji neka evidencija, neki registar spisa, odakle je uzet taj dokument i koji bi se mogao pronaći, recimo, negde u Jagodini i to bi bilo ko mogao tamo pronaći.

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Najverovatnije, tamo je načelnik Stanojević Milan, ako je još načelnik, ili, ima tamo služba, Dragović Dušan, ima još neki ljudi, koji sigurno će da vam pronađu, ali tražiti u Državnoj bezbednosti ovaj dokument, u Državnoj bezbednosti ga tražiti. Jer, ovaj dokument nije dokument Javne bezbednosti, ovo je, mislim, i po ovim inicijalima, ja poznajem, nisu potpisali, nego su samo stavili inicijale, AO, u stvari OA, koje je pisao to.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala na tome, i možda ćemo, kada gospodin Stanojević bude dolazio zatražiti od njega da donese evidenciju. U ovom dokumentu, takođe piše: "Prioritetnim angažovanjem na dolaženju do podataka o sudbini nestalih i otetih SC, za sada smo došli samo do podataka da su to lica koja su bila zatočena u Jablanici/Jabllanicë i Gloganima/Gllogjan, prilikom zadnjih akcija u ovim selima, ubijena i bačena u kanal iznad sela Šaptelj/Shaptej, koji vodi ka Radonjićkom/Radoniq jezeru." Jasno mi je da vi niste sastavili ovaj dokument, ali da biste se složili da je 25, ispravka, 20. avgusta, kada se govori o zadnjim akcijama u ovim selima, da li to možemo protumačiti tako da su to zadnje akcije MUP-a i SUP-a u avgustu i da je to upravo izvor informacija prioritetskog angažovanja na prikupljanju informacija. Da su te, dakle, informacije došle iz tih izvora?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Baš tako, baš tako.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala. Vidimo celi niz pominjanja bezbednosnih podataka. Zamoliću vas da pogledate na drugu stranicu, pri vrhu, u verziji na srpskom, u drugom paragrafu te druge stranice, stoji da je sa suštinom navoda upoznat Centar RDB depešom broj 529, dana 19.08.1998. godine. Još nisam postavio pitanje, pričekajte malo. Depeša broj 529, da li je taj broj, takođe evidencijski broj, nešto poput onog koji smo videli na početku?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine, moglo bi doći do izvesne zbrke. U originalu piše 529, ali u prevodu na engleski piše 527. Sada smo to utvrdili. Takođe, rukom pisani tekst koji ste vi pomenuli, a koji se nalazi na samom početku, ne vidimo u prevodu, mislim da je za zapisnik dobro da se navede da dokument u originalu samo ima rukopisom upisano 541/98.

ADVOKAT HARVEY: Hvala na razjašnjenju. Kada sam govorio 529 ja sam gledao na vrh stranice broj 2, a ne na polovinu.

SUDIJA ORIE: Ja se izvinjavam, ja sam pogrešno pogledao i prebrzo, izvinjavam se.

ADVOKAT HARVEY: Hvala.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dakle, da li mogu iz toga da zaključim da je niz izjava bio dobijen od izvora informacija, a da su onda sažete u ovaj izveštaj, kako bi se dobila suština tih izjava i to je napravio RDB?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Baš tako i zbog je poslata ova ovakva depeša RDB-u da bi oni preduzeli, mislim, ono što treba da preduzmu. Jer, oni su bili nadređeni nad ostalim službama i oni su dogovarali, najverovatnije, ove operacije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ti navodi ili izjave o kojima se ovde govori, da li je bila vaša praksa i da takve izjave ili navode nekako dostavljate u evidenciju, negde da se spreme?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. To se obavezno zavodi u evidenciji, postoje knjige, to može da se nađe. I sada, u slučaju, jedino ne može da se nađe ako, jer je SUP bombardovan, ali ja mislim da je pre toga iznesena ta evidencija i slobodno možete vi tražiti da vam se to pokaže. Tamo postoji knjiga tačno može da se vidi, 529, depeša zavedena dana tog i tog, poslata RDB Prištine/Prishtinë, primera radi, ili Peć/Pejë, ili Prizrenu/Prizren. To obavezno postoji.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala, puno ste nam pomogli. Nadamo se da će biti moguće zamoliti gospodina Stanojevića da pronađe te dokumente i dostavi nam ih. A sada, oprostite samo na trenutak. Hteo bih da se vratimo na 2. avgust i na dejstva koja su tada izvodile snage MUP-a. U kontekstu nečeg što ste rekli u ponедeljak, gospodine, na stranici 6913, red 1, našeg zapisnika. Tamo ste rekli da je policija odlučila da sredi račune sa teroristima, otkrije počinioce i osloboди ljude koji su bili kidnapovani. Zanima me šta ste mislili kada ste rekli da se obračuna sa počiniocima ili teroristima u tom kontekstu napada na Jablanicu/Jabllanicë? Da li je u jedinice koje su bile u sastavu napada, koji je počeo 25. jula, što smo videli iz izveštaja 15. oklopne brigade, tu bila uključena i SAJ, Specijalna antiteroristička jedinica?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Sigurno da jeste uključena, ali ovo, mislim, možda je pogrešno da se 'obračuna', mislim, sigurno je pogrešno prevedeno. Znate šta, veliki problem je bio, veliki problem je bio, 8 ili 9 napada je izvedeno za nekoliko dana na punktu u Rakovini, 8 ili 9. Poginulo je nekoliko policajaca tamo, put je bio praktično blokiran, nije mogao, ovaj, ukoliko bude ranjen policajac, nije mogao do preze do Prištine/Prishtinë, bilo je žena koje su živele u gradu, porodilje, koje hitno su trebale da se prebace, a koje ne mogu

lekari u Đakovici/Gjakovë da završe, treba da prebace u Prištinu/Prishtinë, nije moglo da se prebaci. Jer, stalno se pucalo, možda je to i nekontrolisano neko radio, ali se pucalo i iz tih razloga je odlučeno da se izvede, mislim, ta antiteroristička ...

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: To je i bio razlog zbog čega je odlučeno da se sa njima obračuna?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Sigurno zbog toga.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Druga jedinica koja je bila uključena, su bile *Munje*. Imali smo nekih problema u kanalu. Dakle, da li je jedinica *Munja* bila uključena u to?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu da setim, imali su razne nazine, ovaj, izvinite što se ovako, ja mislim da su te *Munje* bile iz Đakovice/Gjakovë, u stvari, iz Peći/Pejë, sa njima nikad nisam kontaktirao, tako da,... to su obični policajci bili. Da vam kažem, samo su završili neke još malo kurseve za borbu protiv terorista i to, mislim, to su obični ljudi, kao i svi, samo su ta imena dobili, šta ja znam, nazine, *Munje*, da bi se razlikovali u borbi koja je koja jedinica.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi tvrdite da su *Munje* bile obični policajci, to nam kažete?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Upravo to. To je jedinica od običnih policajaca sastavljena. Ova, ja ne znam, *Munje* da li su bile, ovaj, Đakovičke/Gjakovë ili Pećke/Pejë, ali to su obični policajci bili, obični policajci koji su, eto, prihvatali to, uglavnom, mladi ljudi koji su mogli da nose, mislim, taj teret borbe i to. Ništa drugo, mislim, nije bilo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Zar to nisu bili probrani kriminalci?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Molim vas, evo, ti ljudi i danas rade, ti ljudi i danas rade, možete slobodno, pronađite jedinicu *Munje*, zatražite u Peći/Pejë, u Đakovici/Gjakovë, vi ćete videti da ti ljudi i danas rade, da to nisu bili kriminalci. Da to nisu, to su primljeni ljudi, još pre ovih dešavanja, mislim, nego što se ovo desilo, primljeni bili, bili na obuci, tj. u školu, bili su u Vučitrnu/ Vučiternë i završili tu školu, došli, radili, došlo do rata. I onda su oni mladi, uglavnom, bili, željni da se iskažu i to, ništa drugo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I počine ratne zločine, bili su spremni da počine ratne zločine, zar ne?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: E, to ja ne znam da vam kažem, to vi kažete. To vi kažete da su spremni bili, ja ne znam nad kim su oni izvršili ratne zločine.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vodio ih je izvestan *Mrtvi*, možda sam loše izgovorio reč?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Onda to proverite u Peći/Pejë, preko SUP-a Peć/Pejë nek se to proveri. Ja ne znam ko je taj *Mrtvi*, ko je, stvarno ne znam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: To je nadimak, to nije stvarno njegovo ime. To znači mrtva osoba.

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Jasno mi je da je to nadimak njegov, da je to njegov nadimak, možda je to on samozvano sebi stavio nadimak, možda su ga iz detinjstva

zvali *Mrtvi*, ja to stvarno ne znam. Ali, može da se proveri. Evo, slobodno može da se proveri, to je toliko lako proveriti, preko SUP-a Peći/Pejë, da li, po nadimku, čovek *Mrtvi*, sedi i od kad radi, koje škole je završio, šta je završio, i molim lepo. Mislim, to nije teško da se proveri. Ja vas samo upućujem na to, ništa drugo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Zlatkoviću, mislim da je pitanje, zapravo, bilo jednostavno. Da li znate za čoveka kojeg zovu, to mu nije pravo ime, *Mrtvi*, koji je bio na čelu neke jedinice. Da li ste za njega čuli.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Hvala časni Sude, ja nisam za takvog čoveka čuo. Čuo sam za *Munje*, ali za takvog čoveka, *Mrtvog*, nisam čuo.

SUDIJA ORIE: Postavljeni vam je još jedno pitanje, ali mislim da niste jasno na njega odgovorili. Možda zbog načina na koji vam je pitanje bilo postavljeno. Ali, da li je bilo pripadnika te jedinice, *Munje*, koji su imali krivičnu evidenciju?

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Kad su bili primljeni u policiju, oni nisu smeli da imaju krivičnu evidenciju. U toku rada, ako su učinili krivično delo, onda bi morali da budu isterani iz službe. E sad, ako su učinili neko krivično delo u vreme ovih borbenih dejstava, ako ih je neko abolirao, to ja stvarno ne znam. Ja stvarno ne znam. A, u policiji ne može da dođe čovek sa, mislim, evidencijom krivičnom. Vrše se provere i to je to.

SUDIJA ORIE: Takva je bila uobičajena situacija, ali, možda, u nekoj situaciji koja nije potpuna uobičajena, da li se moglo dogoditi da pripadnici budu prihvaćeni u jedinicu iako su imali nekakvu krivičnu prošlost. Da li znate za takav neki događaj?

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Ja ne znam stvarno, stvarno ne znam.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastaviti, gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Hvala časni Sude.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ja sam već pomenuo to *Mrtvi*, da li vam možda Nebojša Minić nešto znači? Jer, koliko shvatam, to mu je bilo pravo ime.

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: E, tako recite. Taj čovek je negde u Latinskoj Americi uhapšen i doveden ovde, ja mislim da je doveden u Hag, da odgovara za učinjena krivična dela. To sam pročitao u novinama. E, sada mogu da vam kažem to. Ali, ja čoveka ne poznam, moguće da je on radio to što mu se stavlja na teret, ali kod nas nije bio u Đakovici/Gjakovë, nego je bio u Peći/Pejë. A ovo sam pročitao. Upravo tako, baš vam hvala da razjasnimo, da ja ne ispadnem ovde lažov. Ja hoću i jednu i drugu stanu, mislim, da zastupam, da to bude ljudski, ono što jeste, samo to da bude istina. I hvala, ponovo, što ste mi tako rekli. Rekli ste mi pravo ime. To je taj čovek, ja mislim da je on u Hagu. Ako je izručen, ako nije, a negde u Latinskoj Americi je uhvaćen.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: On je bio na čelu te jedinice, dakle, zar ne, *Munja*?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Moguće da je bio, ne verujem na čelu baš, da on vodi jedinicu. Možda je vodio neku desetinu, neku grupu, možda je vodio, možda čak

odmetnuo se iz jedinice i pljačkao ljude, to je sve moguće, a rat je, a sve je moguće, izgubi se kontrola i najverovatnije, vi ste sad u pravu, ovo kad ste mi rekli i taj čovek, sigurno, mogao je da radi to. Ono što sam pročitao iz novina.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U dokumentu koji sam vam ranije pokazao, koji je došao iz Komande 15. oklopne brigade, spominje se i jedinica *Brazil*. Da li znate za tu jedinicu, *Brazil* i koji su njihovi zadaci bili?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Sa vojskom nikad ništa nisam imao, verujte mi. Sa vojskom nikad ništa nisam imao i ja ne mogu stvarno o vojsci baš ništa da kažem, jer ja sam, kažem vam, ja sam bio operativac za ovo, sa vojskom ništa nikad nisam imao, oni i ako su učestvovali negde, moguće tamo...

ADVOKAT HARVEY: Da to onda vratimo na ekran, moliću, D00081, jer, ne čini se da se u tom slučaju radi o vojnoj jedinici, barem prema dokumentu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Molim vas, pogledajte drugi paragraf, pri vrhu. Da li tu piše sastav angažovanih snaga MUP-a, dakle, ne govorimo ovde o Vojsci Jugoslavije, nego snagama MUP-a, 1. i 2. odred MUP-a. Dakle, sada ste to pročitali sebi. Da li vi, dakle, kažete, da jedinica *Brazil* nije bila jedinica u sastavu policije, nego u sastavu Vojske Jugoslavije?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ja prvi put čujem za ovu jedinicu *Brazil*, prvi put.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Po vašem mišljenju, da li je moguće da je ta jedinica, ili sastav, *Brazil*, mogao postojati u okviru MUP-a, a da vi za nju niste znali?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Nisam čuo i stvarno ne mogu da se izjasnim oko toga.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Predsedavajući, dve stvari. Isto pitanje je svedoku nekoliko puta postavljeno i način na koji je ono formulisano, ovaj poslednji put, bio je takve prirode da traži nagađanje. Ulažem prigovor.

SUDIJA ORIE: Pa, pitanje je postavljeno i dobijen je odgovor. Gospodine Harvey, imate li nameru?

ADVOKAT HARVEY: Neću sada dalje se ovim baviti.

SUDIJA ORIE: Dakle, nema potrebe da donosimo odluku. Možete nastaviti.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Zadatak tih jedinica između 25. jula i 6. avgusta, a u odnosu na Jablanicu/Jabllanicę, bio je, između ostalog, da zapleni sve dokumente koji bi mogli biti od koristi MUP-u, zar ne?

SUDIJA ORIE: Gospodine, pre nego što odgovorite, dajem reč gospodinu Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Da, pitanje, ... posao kojih jedinica, možda bih nam gospodin Harvey ipak mogao reći o kojim jedinicama on govori?

SUDIJA ORIE: Pomenuto je više jedinica, molim vas budite precizniji gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ja sam govorio o sadržaju prethodnog paragrafa koji sam pročitao iz dokaznog predmeta Odbrane, 81. Mislio sam da je to bilo jasno.

SUDIJA ORIE: Dakle, vaše pitanje obuhvata sve jedinice.

ADVOKAT HARVEY: Da, koje su bile uključene u ovu operaciju.

SUDIJA ORIE: Možda da to tako postavite i ponovite svedoku.

ADVOKAT HARVEY: Svakako.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Za sve ove jedinice koje su bile uključene u toj operaciji protiv OVK, tokom perioda od 25. jula do 6. avgusta, među njihovim zaduženjima je bilo i da pokušaju da dođu, što je moguće više, dokumenata vezanih za OVK. Da li se slažete sa mnom oko toga?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Slažem se sa tim i da se dođe do ovih leševa, pošto se pričalo da ih ima i u Jablanici/Jabllanicë, kod groblja, da ih ima ovamo, da ih ima u Dašinovcu/Dashinovc, da ih ima u Volujaku/Volljak, da ih ima na Radonjićkom /Radoniq jezeru. Cilj te operacije je bio to. Da se dođe do tih podataka, da se vidi, mislim, jer, pokret se širio, tog leta bilo je stalnih napada, tako da je zbog toga i izvedena ta akcija.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, gospodine Zlatkoviću, prepostavljam, da kada govorite o zadacima tih jedinica, da tu ne uključuje i sastav *Brazil* za koji ste nam malopre rekli da niste znali čak ni za njegovo postojanje?

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Ne, ne. Ja govorim za običnu policiju, SAJ i ništa drugo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, to je upravo razlog zbog čega sam i prihvatio prigovor koji je ranije iznesen, jer je teško postaviti pitanje svedoku koji su zadaci jedinice za koju je on rekao da je ne zna. Dakle, prepostavio sam da se u odgovoru, uglavnom, fokusirao na to koji su ciljevi jedinica koje su sudelovale, a za koje on zna.

ADVOKAT HARVEY: Naravno, pa to i jeste bilo moje pitanje.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala. Vi ste imali informaciju i pre 2. avgusta ili pre 25. jula koje su vam davale naznaku da bi u Jablanici/Jabllanicë moglo biti tela. Da li je to tačno? To zaključujem iz vašeg prethodnog odgovora.

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Ova, Jablanica/Jabllanicë je bila tvrd orah, jer u Jablanici/Jabllanicë, po pričanju, kad sam ja stigao tamo, 1997. godine, da radim na krvnim deliktima, meni su policajci pričali za to selo, kako nisu ušli 6, 7 godina tamo. Da su

jednom ušli i da su ih ljudi najurili. Jednostavno, više nikad nisu ušli tamo. I, prepostavljaljalo se, na osnovu zdravog razuma, prepostavljaljalo se da se to tu nešto odigrava. Čim ne ulazi policija, nema kontrole, nema ništa, znači da nešto ima tamo i da se odigrava. Eto, to je to, i ništa drugo.

(...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Iz njegovog imena ste mogli zaključiti da je verovatno Albanac, katolik, vidim da se sećate?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Sećam se to od juče, što ste rekli. Inače, čoveka nikad nisam video, stvarno. Moguće da je to ono iz materijala što sam čitao ranije, da mu je sin bio kidnapovan, moguće da je to taj čovek. I bio u Jablanici/Jabllanicë jedno vreme, pa su oni poslali delegaciju, on je predvodio delegaciju u Jablanici/Jabllanicë, da ga oslobole, onda ga nisu oslobođili i to iz izjave Bekima Kalimashija, a onda, najverovatnije, da je posle pušten taj sin, ne znam. Ako je to to, onda je to, ako nije, onda ne znam, stvarno. Ja tog katolika nikad nisam video u životu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Oprostite, ja sam juče shvatio da vi ništa niste znali o tom čoveku, a sada se ispostavlja da, ipak, poprilično toga znate o njemu.

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Vi mi niste postavili konkretno pitanje. Da ste me pitali da li je tom čoveku sin kidnapovan, ja i sada ne tvrdim da je to tvom čoveku sin kidnapovan, ja bih vam sigurno ovo sad što vam kažem, ja bih vam odgovorio. Ja, radio sam, taj materijal i znam da je jedan, mislim čovek, valjda iz Bardosana/ Bardhasan je bio, dečko, neki, da li je dečko ili je stariji, bio kidnapovan, bio jedno vreme u Jablanici/Jabllanicë, ovaj, to nam je rekao Bekim Kalimashi, a onda otišla je jedna delegacija koju je on, navodno, video kad je prošla kroz Crmljane/ Cērmjan i tražila da ga pusti iz zatvora. A oni ga nisu pustili, a posle, čuo je, navodno, da je taj dečko pušten. E, sad ne znam, da li je to reč o tome ili o nekom drugom čoveku. Da ste mi juče postavili takvo pitanje ja bih vam sigurno odgovorio.

ADVOKAT HARVEY: Mislim da će biti potrebno da se izvrši redigovanje na stranici 19, upravo je nestalo sa mog ekrana sada, red 19.

SUDIJA ORIE: Molim sekretara.

TUŽILAC DUTERTRE: Broj 20.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, juče ste rekli da će vam trebati ne manje od pola sata, ja sam shvatio da je to 40 ili 45 minuta. Trebalо je da kažete da vam treba ne manje od sat vremena. Svedok mora prilično brzo da otpuštuje. Za sada ste već iskoristili 50 minuta, pa bih želeo da završite sa ispitivanjem.

ADVOKAT HARVEY: Ako mi dopustite, imam još dva pitanja. Vi ste primetili da su neki odgovori svedoka bili dugački i da nisu baš bili odgovori na pitanja. Ja se izvinjavam što je ovoliko trajalo.

SUDIJA ORIE: U redu, još dva pitanja.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Kada su snage MUP-a i SUP-a ušle u Jablanicu/Jabllanicë, da li vam je poznato da, ne samo da su zaplenile dokumente 2. avgusta, već su i zapalile domove i, zapravo, uništile nekih 100 kuća u Jablanici/Jabllanicë toga dana. Da li vam je to poznato?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja tamo nisam bio.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi ste preko radio-veze slušali šta se govorilo. Da li nam kažete da uopšte ne znate da su dokumenti zaplenjeni u Jablanici/Jabllanicë? Da li je to, najpre, ono što nam kažete?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Mi imamo neke dokumente koji su ovde u spisima, a da li su to iz Jablanice i/Jabllanicë ili iz Babaloća/ Baballoq, ja to stvarno ne znam. Ali su dokumenta nađena. Naredba komande, ovaj, vojno ustrojstvo i još neke stvari. Prema tome, preko radio stanice niko neće sigurno, da vam kažem, da kaže, e mi palimo kuće, nego kaže, napadnuti smo, izvlačimo se ili ovo ili ono. Mislim, znate kako je u vojsci, kako je u ratu, oni ...

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je od vas ikada zatraženo da sprovedete istragu u vezi sa ubistvom majke i bake Lahija Brahimaja koje su tog dana ubijeni sekirom? Dakle, tog dana, 2. avgusta 1998?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, ja o tome nisam obavešten, ali ja, ako je to tako, ja se zgražavam nad takvim slučajem, od mene je zatraženo da, ovaj, jedino da pronađen izvršioce krivičnog dela četverostrukog ubistva u Dečanima/ Dečan što se desilo. To sam uradio vrlo brzo, za 3, 4 dana i uhapsio sam policajca Jovanović Dragana, koji je osuđen i svedočio pred sudom u Peći/ Pejë, ovaj, koji je izmešten u Leskovcu, svedočio, imao sam problema oko toga što sam svedočio, ali on je osuđen.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gospodine, nemamo puno vremena, nemamo puno vremena, a vaš odgovor na moje pitanje je jednostavno, ne. Hvala.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Harvey. Gospodine Dutertre, svedok bi trebalo da ode za 10-tak minuta, pa vas molim da budete što efikasniji.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DUTERTRE

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Hvala časni Sude, imao sam veći broj pitanja za svedoka, ali će preći samo na najvažnija i neću baš ići logičnim sledom ili hronološkim redosledom. Gospodine Zlatkoviću, na stranici transkripta 6940 od juče, vi ste rekli da je od 12. avgusta do septembra, do ofanzive koja je sprovedena u septembru, postojao jedan srpski kontrolni punkt u Rzniću/Irzniq. Da li se sećate da ste nam o tome govorili?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Da li ste lično odlazili do tog kontrolnog punkta u Rzniću/Irzniq, gospodine?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Do kontrolnog punkta nisam odlazio, ali odlazio sam nekoliko puta, jer poginuli su neki policajci u Prilepu/Prelep, ispred džamije, ovamo je bio isto kontrolni punkt i tu su poginuli neki ljudi, tako da sam išao da vršim uviđaj.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Razumem. Kako znate da je taj kontrolni punkt u Rzniću/Irzniq, postojao i nakon 12. avgusta?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Pa čuo sam, mislim, i preko radio veze i na sastancima se govorilo da stalno ga napadaju, taj punkt. Tako da su se policajci stalno žalili, jer iz minobacača su pucali na punkt. Tako da je, ja mislim da je neko bio ranjen ili poginuo, ne sećam se baš tačno.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Sad bih vam pročitao izveštaj jedne jedinice Posmatračke misije Evropske unije. Želeo bih da komentarišete taj izveštaj, on je od 19. avgusta i on je već uvršten u spis i nosi oznaku MFI311.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Pre nego što pogledamo taj izveštaj, želeo bih da se uverim da ovo pitanje proizlazi iz unakrsnog ispitivanja, jer se ne sećam da smo mi ikada pokazivali ovakav dokument.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Mislim da je jedan svedok govorio o tom izveštaju.

SUDIJA ORIE: Ali u okviru dodatnog ispitivanja trebalo bi da se ograničite samo na ono o čemu je bilo reči tokom unakrsnog ispitivanja, jer u protivnom, trebali ste o tome da govorite tokom glavnog ispitivanja. To je ono što kaže gospodin Emmerson. Tokom dodatnog ispitivanja ne možete govoriti o bilo čemu, dakle, ne možete govoriti o onome o čemu je govorio neki drugi svedok.

TUŽILAC DUTERTRE: Da, časni Sude, ali nadugačko je svedok ispitivan u okviru unakrsnog ispitivanja u vezi sa kontrolnim punktom u Rzniću/Irzniq, a ovaj dokument bi bacio dodatno svetlo na ono što nam je on o tome rekao.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim da to pročitate pa ćemo videti šta će se desiti. Nemojmo gubiti na vremenu. Da li je dokument sada na ekranu?

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Datum je 19. avgusta 1998. godine. Molim da se malo spusti dokument, ja bih pogledao treći pasus i dve poslednje rečenice su: "Postoje dokazi koji ukazuju da je se OVK već povukla u ruševine sela koje su zauzele srpske snage bezbednosti prošlog vikenda, konkretno Lođa/ Logjë, Raušić/ Raushiq i Rznić/Irzniq. Usled toga, postoje strahovi da će srpske snage bezbednosti ponovo početi svoju ofanzivu ove nedelje." Gospodine Zlatkoviću, da li biste mogli ovo da nam komentarišete?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja mislim, ne mislim, nego istina je da su se oni odmah, posle toga, povukli, došli su prvo seljaci, stariji ljudi, i neka deca, kao čuvaju stoku tu pored puta, a u stvari to su bili ljudi koji su obaveštavali OVK o srpskim snagama. I

oni su, ovaj, istina, došli, ovaj, na tim područjima i onda su počeli da gađaju taj punkt u Rzniću/Irzniq, iz ručnih bacača i minobacača.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Gospodine Zlatkoviću, u svojoj izjavi govorite o drugoj operaciji koja je obavljena u septembru. To je u 33. pasusu, pa sve do 43. pasusa vaše izjave. Konkretno me interesuje 43. pasus, gde kažete da je kontrolni punkt uspostavljen u Rzniću/Irzniq i Prilepu/Prelep. Zašto je bilo značajno uspostaviti kontrolni punkt u Rzniću/Irzniq i Prilepu/Prelep u septembru, budući da je u Rzniću/Irzniq već postojao kontrolni punkt od 12. avgusta?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, snage, ovaj, OVK su stalno napadale i dalje. Zbog toga je taj punkt postojao da bi mogli da se ljudi snabdevaju hranom. Jer, ostali su ljudi bez hrane, ovi u gradu koji žive. Tako da je moralo da funkcioniše ta komunikacija.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Da, ali mene interesuje, zašto se uspostavljao kontrolni punkt u Rzniću/Irzniq tokom te ofanzive u septembru, znajući da je onaj kontrolni punkt koji je uspostavljen 12. avgusta, još uvek postojao u to vreme?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ojačali su punktove. Da vam kažem, zbog, baš iz ovih razloga, da se stanovništvo, zima je dolazila, da se stanovništvo snabde, ne zna se kad će oni da ponovo zauzmu tu teritoriju, oni su počeli da se vraćaju, da ojačavaju i stalno napadaju. U to vreme govorilo se kako treba da dođe OEBS, kako policija treba da se povuče sa svih punktova i zbog toga je to i tako postavljeno. I počeli smo da stvaramo jednu multietničku policiju u to vreme, ulazili su, ovaj, i Albanci i ...

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Mislim da sada svedok govori o nekim pojedinostima koje vas nisu interesovale.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Preći ču sada na jednu drugu temu. Na stranici 6911 jučerašnjeg transkripta, redovi 16 do 25 i na stranici 6912, gospodin Emmerson vas je ispitivao o jednom napadu na jedinicu MUP-a, napadu koji je obavljen 9. avgusta, blizu Glođana/ Gllogjan, a ta jedinica MUP-a je obavljala svoje redovne zadatke, kako ste rekli. Gospodine Emmerson je pokušao da razjasni sa vama kako vi shvatate redovne zadatke i vi ste tom prilikom rekli da je to bila jedna redovna jedinica. Želeo bih da razjasnimo to. Da li ste hteli da kažete da napad od 9. avgusta blizu Glođana/ Gllogjan, koji je izvršen na tu jedinicu MUP-a, je bio napad na redovnu jedinicu, u smislu da je to bila redovna jedinica, a ne pripadnici paravojske, dakle, jedinice koja je tu bila zvanično raspoređena, ili ste hteli da kažete da je ta jedinica redovno patrolirala u zoni Glođana/ Gllogjan?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Hteo sam da kažem da ta jedinica je redovno htela da patrolira u zoni, ne samo Glođana/ Gllogjan, nego Babaloća/ Baballoq, tamo ona sela prema Glođanu/ Gllogjan, Dubrava/ Dubravë, još neka sela, ne mogu da se setim koja su sve. Jer, da vam kažem, ovo je teritorija bila Srbije i, normalno, policija je morala da ulazi u svako mesto, a u slučaju da se poremeti javni red i mir, a javni red i mir je već bio poremećen, kada se kopaju rovovi oko kuća, na putevima, izlazi se sa puškama, sa ručnim bacačima i puca se na mirne građane koji prolaze putem. Znači, policija je zato htela da uđe.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Hvala. Gospodine Zlatkoviću, da li vam je poznato da, u jednom trenutku, da je u jednom trenutku stanica policije u Rzniću/Irzniq zatvorena?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Da li biste mogli da nam kažete, to zatvaranje stanice policije u Rzniću/Irzniq, na koji način se ono odrazilo na mogućnost da se obavljaju patrole u sektoru te stanice policije?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ta stanica je zatvorena posle ubistva Otovića, i onda su se uselili teroristi u nju. Policija je pokušavala, pošto su građani prijavljivali, neki električar je, sad se sećam, prijavio je kako su ga neki ljudi maltretirali, prijavio je maltretiranje, nije mogao da opravi neki, tamo, šta ja znam, neki stub i to i zbog toga policija je htela, pošto poto da održi red u tom delu, ali nije se moglo iz ovih poznatih razloga.

SUDIJA ORIE: Gospodine Zlatkoviću, molim da pažljivo saslušate pitanje. Pitanje je bilo da li se to odrazilo na vršenje patrola, nakon što su otišli, a ne zašto su morali da odu, već na koji način se to odrazilo na patroliranje tim krajem, dakle, nakon što je zatvorena stanica policije.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Ne znam, to, kako na engleskom, kako se odrazilo. Odrazilo se tako što više policija nije mogla da uđe na tom delu i kontrolisali su je teroristi.

SUDIJA ORIE: Izvolite, možete da nastavite, gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Preći ću sada na jednu drugu temu, a u vezi sa učešćem vojske u operaciji od 11. avgusta. Na stranicama 6920 do 22 transkripta, gospodine Zlatkoviću, postavljena su vam pitanja u vezi vaših saznanja o učešću vojske u toj ofanzivi od 11. avgusta. Vi ste rekli da niste videli vojna lica, to je na 6920. stranici i da niste upoznati sa angažovanjem vojske, to je na 6922. stranici. Dopustite, još uvek vam nisam postavio pitanje. U 36. pasusu vaše izjave, kažete da ste bili u Rastavici/ Rastavicë tokom te ofanzive i da ste preko radio-veze pratili šta se dešava. Slušajući te razgovore vaših kolega, policajaca, koji su bili angažovani u tim borbama, da li ste čuli šta su ti policajci rekli i da li su pominjali da je prisutna pešadija, oko Gramočelja/ Gramacel i Glodana/ Gllogjan?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja nisam čuo ništa.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, ja sam u tom trenutku pitao svedoka, „vi ste napravili jasnu razliku između onoga što ste videli i onoga što ste, možda, kasnije saznali“. A ja sam pitao, da li je u to vreme znao da je vojska angažovana u operaciji. Možete da upitati, da to nije možda čuo preko telefona, da nije možda dobio neki faks o tome. Tako da je njegov odgovor jasan, nema razloga da se vraćate na to pitanje.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite što vas prekidam, ali kad je reč o tom kontekstu, svedok je upitan i dao je odgovor o tome da između 9. i 11. avgusta on lično je otišao na tu teritoriju kako bi izvršio uvidaj u pogledu svakog incidenta o kome je podneo izveštaj.

SUDIJA ORIE: Dobro, idemo dalje. To je sada sve zabeleženo u zapisniku. Gospodine Dutertre, svedok mora da ode, pa vas molim da postavite svoje poslednje pitanje svedoku.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Gospodine Zlatkoviću, juče ste govorili o lojalnim Albancima. Da li vam je poznato, da li je bilo lojalnih Albanaca koji su nestali u periodu između marta i septembra 1998?

SVEDOK ZLATKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, uglavnom, to su ti ljudi koji su bili lojalni, što su nestali ili moguće je da je bilo neke svađe, mislim, ako su bili zavađeni sa nekim. Inače, sve su to bili ljudi koji su bili mirni ljudi, državi davali ono što treba da se daje, porez i to. Prema tome, to je to.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Dutertre. Da li ima nekih dodatnih pitanja? Imam svega nekoliko vrlo kratkih pitanja, gospodine Zlatkoviću, pa vas molim da na njih kratko odgovorite. U izjavi, premda ne u delu koji je uvršten u spis, kažete da ste verovali da su 124 čaure pronađene u području Radonjićkog/Radoniq jezera. Nema nikakvog izveštaja, kao prilog vaše izjave, u kome se to navodi kao izvor. Na osnovu čega kažete, da je bilo 124 čaure?

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Ima sigurno, sudija, to u izveštaju. Sigurno ima 124 čaura, možda je bilo i više čaura, ali 124 čaure su sakupili tehničari i odneli su na Institut radi balističkog veštačenja u Prištini/Prishtinë i Stojan, ne znam kako se preziva, on je vršio to veštačenje. Ima sigurno u izveštaju to, u dokumentaciji sigurno postoji. I čak, i, oprostite, čak i ove čaure iz Dašinovca/Dashinovc, ovaj, ima.

SUDIJA ORIE: Shvatam da je to operacija koja se odnosila na Dašinovac/Dashinovc i područje kanala Radonjićkog/Radoniq jezera. Dakle, vaša sećanja o tome potiču iz izveštaja o pronadenim čaurama i to izveštaja koji je načinjen prilikom uvidaja.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Imam još jedno pitanje, u vezi sa nečim što ste danas izjavili. Samo da to pronađen. Rekli ste da niste znali, niste poznavali čoveka po imenu *Mrtvi* i da vam nije poznato da je on bio vođa neke jedinice. Vi ste rekli da vam to ime nije poznato. Da li sam vas ispravno razumeo.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Rekao sam, kad je spomenuo branitelj nadimak *Mrtvi*, ja to stvarno nisam znao. Kad je spomenuo ime, ja iz novina pročitao da je negde uhvaćen, da li u Argentini, da li u Brazilu, negde je uhvaćen, taj čovek i onda mi je bilo sve jasno, pisale su novine, mislim, da je stvarno učestvovao u nekim zločinačkim radnjama. Sad, da li je to tačno ili nije tačno, to je na sudu, da sud utvrdi, tako.

SUDIJA ORIE: Da. Istovremeno ste tada rekli da, kada ste čuli njegovo pravo ime, da ste to ime povezali, dakle da ste nadimak povezali sa tim imenom, a prethodno ste nam rekli da niste znali za to ime. Pa me to iznenadjuje. Kako to objašnjavate?

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Sve sam to pročitao u novinama kad su ga uhvatili tamo negde, ne znam, da li u Brazilu ili ovo i onda sam se setio, ovaj, inače, za vreme borbi ja stvarno

nisam znao za njega. E, ovo kad se desilo, uhvaćen, pisale su novine, nekoliko dana njegova slika prikazivana i onda hteo sam da iznesem Sudu da sam to saznao iz novina.

SUDIJA ORIE: I onda ste saznali i za nadimak *Mrtvi*.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Pisalo je i *Mrtvi* u novinama. U novinama je pisalo *Mrtvi*, bilo ga je u uniformi kako se slikao sa nekim, bilo je to u novinama.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada razumem. Nemam više pitanja za vas. Jedino moram da se izvinim zbog jednog pitanja koje sam vam postavio u ponedeljak. Ja sam rekao da ste govorili o dve kuće u kojima je policija potražila zaklon, 24. marta, a to je bilo netačno, jer ste vi jasno rekli da se radi o jednoj kući u kojoj je potražen zaklon, tako da, ja sam tada napravio zabunu i izvinjavam se zbog toga. Nemam više pitanja.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Nema da se izvinjavate, vaše je to.

SUDIJA ORIE: Dakle, nema više pitanja. Slobodni ste gospodine Zlatkoviću. Hvala vam što ste došli ovako na brzinu u Hag i odgovarali na pitanja i iskreno se nadam da, premda smo vas ispitivali 10 minuta duže nego što je bilo predviđeno, da ćete stići na vreme do aerodroma i želim vas srećan povratak kući. Molim poslužitelja da izvede gospodina Zlatkovića iz sudnice.

SVEDOK ZLATKOVIĆ: Ja se zahvaljujem časnom Sudu i Tužilaštvu i tehničkom osoblju, kao i braniocima, što ste me pozvali da iznesem ono što sam znao. Sigurno sam izneo onako kako valja i puno vam hvala.

(*svedok napušta sudnicu*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, nešto što mi je promaklo, a to je da sam manje-više obećao gospodinu Dutertre da će on biti upoznat sa aneksom X kada počne dodatno ispitivanje, a mi još uvek čekamo odgovor. A trebalo je to da uradimo. Ja bih ipak želeo da čujem vaš odgovor.

ADVOKAT GUY-SMITH: O aneksu 10 smo među nama govorili i, premda sam isprva bio mišljenja da se Odbrana gospodina Balaja protivi tom aneksu u celini, s obzirom na način kako se aneks koristio, ima jedan deo aneksa na koji ulažemo prigovor, a to je onaj deo koji se odnosi na balističke izveštaje.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Dutertre, da li se slažete ili se ne slažete sa tim prigovorom?

TUŽILAC DUTERTRE: Trebalo bi da pogledam konkretan pasus i vidim koji je tačno razlog prigovora. Da li bi gospodin Guy-Smith mogao da bude malo precizniji. Bio bih mu zahvalan na tome.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, da li biste mogli da nam pomognete?

ADVOKAT GUY-SMITH: U verziji na engleskom, to je na stranici 2, to je 0188-2451, to je ERN broj, počinje sa rečju koja je masnim, odnosno krupnim slovima napisana. Kaže, prilog i onda piše: "Zvanična beleška o dozvoljenom dolasku"

SUDIJA ORIE: Da li je to na drugoj stranici verzije na engleskom?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Da li mogu da vam pomognem. Situacija je sledeća, u suštini. Došlo je do greške u prevodu na engleski. Budući da u prevodu na engleskom su preskočene dve stranice i to se može videti u verziji na engleskom, stranica 2349, zatim nakon nje, prelazi se na stranicu 2453. Časni Sude, vi ćete dobiti prevod na engleskom, koji ima nekih 15 stranica, ako se ne varam. A, na 15. stranici, to su brojevi 2439 pa, dakle, do 2450. Dakle, da li to vidite?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Pogledajte sledeću stranicu u prevodu, to je 2453, dokument naslovljen Prilog 1.2.

SUDIJA ORIE: Samo da pogledam. To počinje sa 2451.

ADVOKAT GUY-SMITH: Piše Prilog 1.2.

SUDIJA ORIE: Ja imam dva aneksa 10 zapravo. Jedan je potpun, a jedan nije. Tako da imam sve verzije na raspolaganju. Ovde vidim da piše "Zvanična beleška o dozvoljenom dolasku Nebojše Račkovića", zabeleženo pod P1192 od 4. septembra i 4 balistička izveštaja se pominju.

ADVOKAT GUY-SMITH: To je upravo to.

SUDIJA ORIE: Dakle, na to se odnosi vaš prigovor?

ADVOKAT GUY-SMITH: Upravo tako.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, da li vam je to sada jasno. Ne znam da li su u prilogu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne, nisu priloženi.

SUDIJA ORIE: Dakle, samo pominjanje priloženog izveštaja koji nije priložen, upravo na to se odnosi prigovor.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se što sam ustao pre gospodina Guy-Smitha, ali, postoje tri prethodna paragrafa kojima se pokušava postići ista stvar i isto ono što je gospodin Avramović pokušao postići u svojoj izjavi svedoka, a to je da se sažeto iznesu zaključci spornih balističkih dokaza i sve se to svodi na ta četiri izveštaja, koja nisu ovde pridodani, nisu nam dostupni. Sećate se, da je poslednjom prilikom kad smo o tome razgovarali,

Pretresno veće zauzelo stav da prihvatljivost forenzičkih dokaza, kao što su balistička poređenja, nešto što će biti utvrđeno tek kasnije i to u vezi sa pozivanjem samog balističkog svedoka.

SUDIJA ORIE: Da, tačno, to je i Pretresno veće sugerisalo.

ADVOKAT EMMERSON: Osim toga, mi ćemo i sledeće sedmice dostaviti još argumenata u vezi sa tim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Dokument u dodatku 10, kao što vidimo ovde na srpskom jeziku, prestaje na strani 2450...

SUDIJA ORIE: Molim da strane to reše i da vidimo na koju verziju se iznose koji prigovori i postoji li protivljenje od strane Tužilaštva. Vidim da se, dakle, stvari usredsređuju na prezentaciju rezultata balističkih istraživačkih radova. A čini se da to nije fokus celog aneksa 10, kao celine, to je tek jedan od elemenata na koje Odbrana iznosi prigovor.

TUŽILAC DUTERTRE: Ako mi dopustite, časni Sude, još samo jedna stvar o tim dodacima. Ja sam u dodatku 5 otkrio jednu grešku sličnu onoj grešci koju ste vi otkrili u dodatku 4, kad je reč o razumnoj sumnji ili razumnim osnovama. To je sad ispravljeno i dokument je zaveden u spis.

SUDIJA ORIE: U redu. Prepostavljam da je ispravljeni dokument stavljen u sistem elektronskog suda i da je Odbrana obaveštena o tome.

TUŽILAC DUTERTRE: Upravo su mi rekli da dokument još nije u elektronskom sudu, ali da bi se to vrlo brzo trebalo obaviti.

SUDIJA ORIE: U redu. Predajte kopiju i Odbrani kako bi oni znali za ovu promenu. A zatim, pre nego što odemo na pauzu, sledeći svedok će svedočiti putem video-veze. Zatražene su zaštitne mere. Odbrana je obavestila sudske savetnike Pretresnog veća da se ne protive zaštitnim merama, onakvim kakve su tražene. Da li je to tačno?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, to je tačno.

SUDIJA ORIE: To znači, da Pretresno veće odlučuje da će sledeći svedok biti saslušan putem video-veze i to uz iskrivljenje lika, glasa i uz dodelu pseudonima. Obrazloženje će uslediti kasnije.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako mi dopustite, ne znam tačno kako ste vi mislili da to radimo, ali imajući u vidu prirodu ovoga iskaza, možda bi trebalo da budemo na privatnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Kad god treba preći na privatnu sednicu zbog sadržaja svedočenja, putem kojih bi se svedok mogao identifikovati, Odbrana i Tužilaštvo treba da budu posebno pažljivi.

ADVOKAT GUY-SMITH: Imajući u vidu o čemu će se raditi u tom iskazu, to bi moglo isto tako uticati na druge svedoke, koji su ranije dobili druge oblike zaštite.

SUDIJE ORIE: Naravno. Gospodine Dutertre, hoćete li vi i sledećeg svedoka. A ne, gospodin Re. Ja, dakle, na osnovu onoga što očekujemo da će biti sadržaj svedočenja ovoga svedoka, jer smo videli njegovu izjavu po 92 ter, da se mnogo toga ne može, zapravo, lako izvesti na otvorenoj sednici, a da se pri tom ne naruše zaštitne mere za druge svedoke.

TUŽILAC RE: Da, toga smo i te kako svesni, uzeli smo to u obzir i preduzećemo sve potrebne mere predostrožnosti kako bismo obezbedili da zaštitne mere ostanu neokrnjene.

SUDIJA ORIE: U redu. Dobro. S tim u vezi, želim vam skrenuti pažnju na još jednu stvar. Ja znam da postoji još jedan drugi svedok, za kojeg je Tužilaštvo razmatralo mogućnost da svedoči putem video-veze. Međutim, on će sada ići po 92 bis. Zaštitne mere odobrene tom svedoku u predraspravnom postupku možda neće biti u potpunosti dovoljne. Pa, ako budete dostavlјali izjavu po 92 bis, posebno skrenite pažnju da li je potreban dodatni zahtev za zaštitne mere.

TUŽILAC RE: Da. Onda ćemo verovatno napraviti redigovanu i neredigovanu verziju.

SUDIJA ORIE: U redu, sada idemo na pauzu, a posle pauze nastavićemo na javnoj sednici. Treba nam 30 minuta da se spremi video-veza, pa ćemo nastaviti u 11 i 10.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Da stvari budu jasne. Iako sudnica izgleda kao da smo na privatnoj sednici, mi nismo na privatnoj sednici. No, zavesu su navučene na galeriji za javnost zato jer se na ekranima u sudnici može videti neizmenjeni lik svedoka, koji će svedočiti. Javnost to ne sme da vidi. Zbog toga, sada javnost u galeriji postupak može pratiti na ekranima, ali ne i direktno gledajući u sudnicu. No, mi nismo još na privatnoj sednici. Sledeći svedok je svedok 56. On će svedočiti putem video-veze i to je svedok po 92 ter.

TUŽILAC RE: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Dobro. Pre nego što počnemo, Pretresno veče je primilo izjavu po 92 ter, kao i četiri prigovora Odbrane Balaja. Međutim, u međuvremenu je bilo još diskusija, pa nam onda recite gospodine Guy-Smith, da li neki od vaših prigovora i dalje ostaju.

ADVOKAT GUY-SMITH: Tačno je da je bilo dalnjih diskusija. Dobili smo, isto tako, e-mail gospodina Rea, u vezi sa našim prigovorima i koliko ja shvatam, u vezi sa paragrafima 5, 15 i 16, te će informacije biti iznesene tokom ispitivanja. Prema tome, tu neće biti problema. A kad je reč o 9. paragrafu, problem je u definiciji reči "razumeti". Ako se ta reč ovde koristi, a smatram da se tako ovde koristi, da je taj svedok dobio neku informaciju i na

osnovu informacije koju je on dobio, on sada iznosi neke tvrdnje, onda tu nema problema. A ako "razumeti" shvatamo u smislu zaključiti, onda imamo problema.

SUDIJA ORIE: Svedok može svedočiti o tome šta mu je bilo na umu kad je nešto čuo. To je tumačenje onoga što vam neko kaže. Ako mi neko kaže da se vozio jako brzo u automobilu, onda bih ja razumeo da je ta brzina sigurno veća od 20, 30, 40 km na sat. Drugim rečima, vi možete svedočiti o tome na šta ste vi pomislili. To je jedno činjenično pitanje. Da li je to, onda, tačno ili ne, možda zavisi o tome da li govorimo o pravom automobilu ili o automobilu igrački.

ADVOKAT GUY-SMITH: Nije to ono što mene brine. Ja se slažem sa vama. Ako uzmemo ovaj vaš isti hipotetički primer i ako je pitanje, da li je taj čovek u automobilu vozio brže od dopuštene brzine ili prošao kroz crveno svetlo, onda je reč "razumeti" ipak sporna, jer tu imam previše komponenti koje onda utiču na krajnji ishod razumevanja.

SUDIJA ORIE. U redu. Bez obzira na to, Pretresno veće je to razmotrilo i Pretresno veće ne nalazi da je ovaj deo izjave neprihvatljiv. Ja, naravno, razumem da vi želite to dalje da istražite. To možete, možda, da učinite u unakrsnom ispitivanju kako bismo bolje razumeli. Evo, sad sam opet rekao razumeti. Ali, dakle, ne radi se ovde o nečemu što se ne može prihvati u spisu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Dobro, mi i dalje ostajemo pri našem stavu, budući da se radi o njegovom zaključku i nije prikladno da ovaj svedok o tome svedoči.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Vrlo kratko...

ADVOKAT GUY-SMITH: U stvari, još jedna stvar. Izvinjavam se, kako biste razumeli ono što mene brine. Načinom na koji se ovako prezentuje taj dokaz, dakle, putem izjave po 92 ter, postoji jedan aspekt sugestivnosti do kojeg inače ne bi došlo. Poteškoća sa kojom se često čini mi se susrećemo, neću se sada previše na to usredsrediti, ali, kad imamo pismenu izjavu, informacija je sugestivna i vidimo šta se onda dešava kada svedoci svedoče uživo. Oni vrlo često, na kraju, ne kažu ono što stoji u pismenim izjavama i zato me brine kad ovako nešto stoji kao pravni zaključak.

SUDIJA ORIE: Da, razumem, da li se radi o pravnom zaključku ili neke reči, možda, imaju i pravno i činjenično značenje, to je druga stvar. Ali, kao što sam rekao, Pretresno veće neće izuzeti taj deo izjave, na osnovu vašeg prigovora. A druge, prigovore nismo čuli.

ADVOKAT EMMERSON: Ja nemam ništa da dodam, ali želeo bih da stvari budu sasvim jasne, da svi ovde sada imamo iste dokumente. Da li vi ovde imate originalnu izjavu od 29. maja.

SUDIJA ORIE: Da, 29. maja 2006. godine

ADVOKAT EMMERSON: A osim toga još i 10. jula. Ja sam ovde jednostavno izbrisao one reči koje svedok želi da ukloni iz prethodne izjave.

SUDIJA ORIE: Znam, samo ja sad gledam drugu....

ADVOKAT EMMERSON: Treći paragraf u drugoj izjavi. Time se, zapravo, briše deo paragrafa 5.

SUDIJA ORIE: Aha, zanimalo me da li to utiče na neki način, da. Pretresno veće je svesno toga da je u julu 2007. došlo do ispravki u izjavi od 29. maja. Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Samo da još razjasnim jednu stvar u vezi sa ovim kako gospodin Guy-Smith razume situaciju. On kaže, mi smatramo da će se te informacije izvesti ispitivanjem i da onda neće biti problema. E sada, mi nameravamo da uvrstimo izjavu u spis i onda još da postavljamo dodatna pitanja svedoku.

SUDIJA ORIE: Dobro. U svakom slučaju, Pretresno veće je odlučilo da se to neće izuzeti iz izjave.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Imamo li sada vezu sa Prištinom/ Prishtinë?

(Pretresno veće i sekretar se savetuju)

SUDIJA ORIE: Imamo video-vezu sa Prištinom/ Prishtinë. U Prištini/ Prishtinë je svedok 56. No, pre nego što se obratimo svedoku 56, želeo bih, prvo, da predstavnica Sekretarijata potvrdi da video-veza dobro funkcioniše.

sekretar: [U Prištini/ Prishtinë] Dobro jutro gospodine predsedavajući. Dobro jutro sudije.

SUDIJA ORIE: Oprostite, molim vas, ponovite to što ste rekli.

sekretar:: Dobro jutro, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Sad vas dobro čujem. Da li i audio i video-veza dobro funkcionišu u Prištini?

sekretar: Da.

SUDIJA ORIE: U redu. Obraćam se sada, onda, svedoku.

ADVOKAT GUY-SMITH: Oprostite, mi nemamo nikakvu vezu, ovde.

SUDIJA ORIE: Ni video ni audio? Morate pritisnuti dugme za grafoskop kako biste to videli na ekranu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Imamo video, ali vrlo slab audio.

SUDIJA ORIE: Pa to, onda, morate podesiti. Da probamo ponovo sa audio vezom. Molim predstavnici sekretarijata da kaže nekoliko reči.

sekretar: Dobro jutro, opet, časni Sude, kako su stvari u Hagu?

SUDIJA ORIE: Sada proveravam da li zastupnici Odrbrane to mogu da čuju.

ADVOKAT GUY-SMITH: Jedva se čuje. Postoji vrlo glasan šum u kanalu, ali se, evo, čuje.

SUDIJA ORIE: Ako bude problema za prevodioce i stenografe, možda vi niste dosta blizu mikrofonu. Budite malo bliži mikrofonu da vidimo da li su sada stvari bolje.

sekretar: Svakako, časni Sude, da li su sada stvari bolje.

SUDIJA ORIE: Pa, još uvek kvalitet audio-signala nije dobar. Postoji li nešto, da li bi nam tehničari mogli pomoći u vezi sa popravljanjem audio kvaliteta. Možete li reći još nešto u Prištini/ Prishtinë.

sekretar: Evo, mi možemo nešto. Da, evo sada se nešto popravilo.

SUDIJA ORIE: Aha, sada je kvalitet bolji. Molim vas da kažete još nešto da vidimo da li stenograf sada može da vas čuje. Koliko sam shvatio, stenograf sada prima zvuk iz Prištine/ Prishtinë, prihvatljivog kvaliteta, ali sada ne čuje zvukove iz sudnice. Molim tehničare da to probaju da srede, što znači da sada ja moram da nastavi da govori, a ne Priština/ Prishtinë. Da li je kvalitet i dalje loš? Jedan od problema je i to da je predstavnica sekretarijata, sada u Prištini/ Prishtinë, na albanskom kanalu, ne na engleskom kanalu, pa to takođe stvara probleme. No, dobro, da nastavimo, da vidimo kako će stvari funkcionisati. Gospodine 56, da li me možete videti, da li me možete čuti?

SVEDOK 56: Ne mogu da vas čujem.

SUDIJA ORIE: Ne možete me čuti?

SVEDOK 56: Ne, ne mogu da vas čujem.

SUDIJA ORIE: Pa to je pomalo iznenađujući odgovor, jer sam vas ja pitao da li me možete čuti. Dobro, idemo korak po korak. Prvo, da li me vidite na ekranu?

SVEDOK 56: Da. Nemam nikakvih problema. Ja znam šta mi se dogodilo i ništa drugo nego što mi onda dogodilo. Vi možete napisati što god hoćete, ali ja znam šta se dogodilo mojim sinovima, a nisu mi dali da govorim.

SUDIJA ORIE: Gospodine 56, ...

SVEDOK 56: Možete me odvesti kud god hoćete.

SUDIJA ORIE: Neću vas ja odvesti kud god ja hoću, nego bih htio da prvo proverimo da li me možete čuti.

SVEDOK 56: Ne znam ja šta vi to kažete. Ja znam šta mi se dogodilo 1998. kad su odveli mog sina, onda su ga vratili.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak.

SVEDOK 56: To je bilo u 1 sat.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, samo trenutak. Prvo, hoću da budem siguran da čujete moj glas na jeziku koji razumete. Možete li to ili ne?

SVEDOK 56: Da, mogu.

SUDIJA ORIE: Dobro. Brzo ćemo doći do toga kad ćemo čuti to što vi imate da kažete. Ali, molim vas da ne govorite kad ja govorim, zato jer je to onda jako teško za prevodioce. Dakle, nakon što sam ustanovio da možete da me vidite i čujete, prvo morate dati svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Pa vas zato molim da ponovite te reči na vašem jeziku, jer, koliko sam shvatio, imate poteškoća sa čitanjem. Ja ću vam reći šta treba da kažete. Ponovite, molim vas, za mnom, sledeće reči: "Svečano izjavljujem"

SVEDOK 56: Pa, rekao sam vam. Rekao sam vam šta mi se dogodilo.

SUDIJA ORIE: Gospodine 56...

SVEDOK 56: Ja ne znam ništa drugo.

SUDIJA ORIE: Gospodine 56, vrlo brzo ćemo doći do toga. Ali, ovde postoji jedno pravilo, koje kaže da, ako svedok želi da ispriča svoju priču, prvo mora da dâ svečanu izjavu. Zato vas sada molim da saradujete kako bismo od vas dobili tu svečanu izjavu. Pa vas molim da ponovite za mnom ono što vam ja kažem, a onda ćemo početi sa vašom pričom. Dakle, prvo, molim vas da ponovite sledeće reči: "Svečano izjavljujem". Molim vas da ponovite te reči, "Svečano izjavljujem".

SVEDOK 56: Ja ne znam šta vi to kažete. Šta je to "svečano", kako "svečano", već sam vam rekao, 11. maja došao je i odveo mog sina.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak...

SVEDOK 56: Ja ništa drugo ne znam i ne znam nikoga. Dobro, čekaću, dobro.

SUDIJA ORIE: Gospodine 56, objasniću vam. Ja ću vam prvo reći šta mi želimo da vi kažete. Zato, jer vi morate da date takvu svečanu izjavu, pre nego što počnete pričati vašu priču. Kasnije ću vas zamoliti da to ponovite, ali sada vas pozivam da kažete, da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Međutim, vi morate sami reći te

reči, pre nego što nam počnete govoriti o tome šta vam se dogodilo, pre nego što odgovorite na pitanja koja će vam biti postavljena. A ta pitanja, kasnije, će se odnositi na događaje o kojima ste već počeli govoriti. Zato vas molim da sada ponovite reči koje vam ja kažem. Značenje tih reči je to da će te nam vi govoriti istinu. Molim vas da ponovite sledeće: "Svečano izjavljujem".

SVEDOK 56: Govorim, mogu li? Gledajte, štогод znam rekao, rekao sam šta mi se dogodilo, godine 1998. kad su mi odveli sina i njegovu suprugu. Ne znam kud su ih odveli, bilo ih je 4 ili 5.

SUDIJA ORIE: Gospodine 56, mi moramo, ... ne, ništa osim toga.

SVEDOK 56: Ništa osim toga.

SUDIJA ORIE: Želimo da nam to vi kažete, ali pre nego što to kažete, želimo da potvrdite da će te govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. To je jedno naše proceduralno pravilo, koje je ovde na snazi. Vi prvo morate dati tu svečanu izjavu, a tek nakon toga pitaćemo vas, ko ste, šta vam se dogodilo, i tako dalje, to će raditi gospodin Re. Zato vas molim da prvo ponovite moje reči, jer tek nakon što ih ponovite, možemo čuti ono što hoćete da nam kažete. Pokušaću ponovo. Ponovite, molim vas, sledeće reči: "Svečano izjavljujem".

SVEDOK 56: Ja nemam ništa drugo da vam kažem. Ja ništa drugo ne znam, osim onoga što sam već rekao. Ja sam otišao u štab i njima sam to rekao, onda su došla dvojica u moju kuću, dva komandira, ali nisu mi uopšte dopustili da govorim. Ja ne znam više od onoga što se dogodilo. Ja ništa drugo nemam da vam kažem.

SUDIJA ORIE: Gospodine 56, mi želimo da čujemo ono što nam vi govorite, ali kao reči koje dolaze od svedoka u sudnici. A svedok u sudnici, pre nego što odgovori na bilo koje pitanje, ja znam da vi ne možete reći ništa više. Pre nego što možete odgovarati na naša pitanja, prvo morate dati svečanu izjavu da će svi vaši odgovori biti istiniti i zato, pre nego što vam budemo postavljali pitanja, hoću da ponovite moje reči, tek onda možemo da nastavimo, tek onda možemo da čujemo ono što vi imate da nam kažete, pa vas ponovo pozivam, pre materijalnog dela vašeg svedočenja, da potvrdite da će govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine, pa vas lepo molim, da ponovite sledeće reči: "Svečano izjavljujem". Ko je još u sobi?

sekretar: Imamo ovde prevodioca koji svedoku može da objasni ovu proceduru.

SUDIJA ORIE: Da, razumem da je svedok govorio prevodiocu. Idemo onda drugačije. Gospodine 56, kasnije ćemo vam postavljati pitanja. Ali, prvo hoću da znam sledeće. Ako vam postavimo pitanja i ako vi na ta pitanja odgovorite, hoćete li govoriti istinu? Odgovorite, molim vas, sa da ili ne.

SVEDOK 56: Već sam rekao istinu o tome šta mi se dogodilo, ništa drugo ne znam.

SUDIJA ORIE: A ono što će danas reći, ono što će danas reći, to će takođe biti istina?

SVEDOK 56: Ono što sam vam već rekao, to je istina, odveli su ih, ne znam šta su im uradili, a onda su ih vratili i onda, nakon toga, otišao sam u štab i obavestio ih o tome šta se dogodilo, da su ta dvojica došli u moju kuću i da mi nisu dozvolili da govorim. Nisam poznavao komandira, nikog nisam znao i to je ono šta ja hoću da vam kažem, ono što se dogodilo.

SUDIJA ORIE: Da, razumem da to hoćete da kažete. Mi ćemo imati i neka pitanja u vezi sa tim, ali pre nego što vam postavimo ta pitanja, želim od vas čuti sledeće. Već ste rekli da ste ranije rekli istinu, prepostavljam da ćete i danas, kad budete odgovarali na pitanja, takođe reći istinu. Odgovorite, molim vas, sa da ili ne.

SVEDOK 56: Rekao sam da ne znam Togerija, nikog ne znam. Svi su bili jednakobućeni, ne znam Togera, samo sam ga video u Hagu. To sam već rekao.

SUDIJA ORIE: Gospodine 56, ja sada pokušavam da vam objasnim naš današnji postupak. Ja znam da vi hoćete da nam kažete ono što ste ranije već rekli. Molim vas da sačekate, molim vas da me saslušate. U sudnici je procedura ovakva. Prvo morate da potvrdite da ćete govoriti istinu. To je prvi korak, a nakon toga će vam biti postavljena konkretna pitanja u vezi sa onim što ste već rekli, kao i neka dodatna pitanja i onda će vaše svedočenje biti gotovo.

SVEDOK 56: Nemam ja ništa drugo da vam kažem. Ja sam 75 godina star, ne osećam se dobro, ja sam invalid, radite šta hoćete.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće predlaže sledeće. Želi da čuje da li se strane sa tim slažu ili ne. Da sada napravimo kratku pauzu da predstavnica Sekretarijata u Prištini/ Prishtinë objasni svedoku ono što ja, po svemu sudeći, nisam uspeo da objasnim, na način koji bi bio delotvoran. Prema tome, vi u Prištini/ Prishtinë ste čuli ovo što sam rekao. Predlažem pauzu od, recimo, 10 minuta, da se svedoku objasni procedura i da ona vidimo da li možemo da učinimo nekakav napredak.

sekretar: Da, u redu.

SUDIJA ORIE: Gospodin Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako ćemo koristiti takvu proceduru, onda molim da se taj razgovor snimi ili na neki način zabeleži, kako bismo svi tačno znali o čemu se u tom razgovoru radilo.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Ima li drugih argumenata strana?

ADVOKAT GUY-SMITH: Razlog zbog kojeg to tražim je da bi onda Pretresno veće bilo u stanju da eventualna pitanja u vezi sa sposobnošću razumevanja o tome o čemu se radi u ovom postupku, da to sve raspravi pre svedočenja, kako tu ne bilo nikakvih sumnji, jer je to jedan nužan preduslov pre nego što svedok može da počne da svedoči.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, vaš zahtev se odbija. Predstavnici Sekretarijat u Prištini/ Prishtinë dajem uputstvo da objasni svedoku šta se od njega očekuje, da se pri tom ne pominje ništa iz samog svedočenja. Predstavnica Sekretarijata nije strana u postupku i, to što tamo treba da se dogodi je veoma transparentno. Radi se o tome da svedoka jedna neutralna osoba treba da pripremi kako bismo mi mogli da čujemo njegovo svedočenje. Predstavnice Sekretarijata, jeste li razumeli moja uputstva, ako klimnete potvrđno, onda mi to ovde možemo da vidimo.

sekretar: Da, razumela sam.

SUDIJA ORIE: A i mi smo čuli da ste vi rekli da. Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Molim da bude jasno da ja implicitno verujem predstavnici Sekretarijata.

SUDIJA ORIE: Da, da, nisam ni mislio da sumnjate.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ali, nadam se da bi morao postojati neki način da se to, na neki način, zabeleži, jer će u ovom razgovoru...

SUDIJA ORIE: Da, da, znam, ako kasnije bude razloga da se o tome dobije informacija od predstavnice Sekretarijata u Prištini/ Prishtinë, onda ćemo to čuti tada, kada to bude potrebno. Isto tako, nemam nikakve sumnje da je njezino pamćenje dobro služi.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja službeno postavljam taj zahtev, zato jer se tu radi o sposobnosti svedoka da svedoči i da razume ovaj postupak. To se, isto tako, tiče i onoga što stoji u dokumentu po 92 ter.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Vrlo kratko. Kad je reč o samoj svečanoj izjavi ili zakletvi, želeo bih skrenuti vašu pažnju na pravilo 92(a), jer vi naravno to čitate. Mi tvrdimo, iako se tu, naravno, predviđa da svedok mora reći svečanu izjavu, "Izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine", iako to svedok sam treba da kaže, mi smatramo da je za potrebe ovog postupka, za potrebe, kako duha i značenja, da bi bilo dovoljno da svedok na pitanje, "Mi ćemo vam sada postaviti pitanje, da li obećavate da ćete reći istinu?", da bi bilo dovoljno da on to potvrdi.

SUDIJA ORIE: Ja sam već pokušao da ne budem formalan, neki bi rekli previše formalan, drugi bi rekli da je moja dužnost da budem formalan, pa sam pokušao to da rešim na oba načina. Gospodine 56, sada ćemo se isključiti iz prenosa, a predstavnica Sekretarijata će vam

objasniti šta ćemo sada da radimo i kada možete početi da pričate vašu priču. Idemo na pauzu od 10 minuta, pa se vratite nakon ovih 10 minuta. Nastavljamo sa radom u 12 i 5.

(pauza)

ADVOKAT EMMERSON: Molim vas, pre nego što počnemo, primećujem da je gospodin Re izneo određene argumente o proceduri, pre nego što smo se razišli. Odbrana nije imala priliku da odgovori.

SUDIJA ORIE: Nećemo po tome postupati dok Odbrana ne bude imala priliku da odgovori. Gospodine 56, obraćam se vama, da li me vidite, da li me čujete.

SVEDOK 56: Da, čujem vas.

SUDIJA ORIE: Gospodine 56, Pretresno veće želi da čuje da li nam obećavate, kada budete odgovarali na pitanja, da ćete govoriti istinu.

SVEDOK 56: Da, to će vam govoriti, istinu o tome šta mi se dogodilo, sve što mi se dogodilo, govoriću istinu.

SUDIJA ORIE: I ovo što ćete nam dalje govoriti, i to će isto biti istina?

SVEDOK 56: Sve istina, ono što ja govorim je istina, nema druge istine.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće će nastaviti sa radom, a na osnovu ovoga što nam je sada rekao svedok. Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Razumeli smo. Ja bih za zapisnik htio da pomenem ono što se događalo, otprilike 17 minuta u razgovoru. Koliko sam ja shvatio, radilo o objašnjavanju principa svečane izjave. Koliko shvatam postoji tehnička mogućnost da se snimi razgovor na video-snímkumu. Ja sam gledao dobar deo tog razgovora i meni se činilo, i na osnovu pokreta, mislim da se radilo o jednom užurbanom razgovoru između svedoka 56 i prevodioca. Mislim da je vođen i telefonski razgovor između predstavnštva Sekretarijata u Prištini/ Prishtinë i pravnog savetnika, koji se bavio time što ste događalo. Ali, s obzirom da to nije snimljeno, da li je taj razgovor bio ograničen na pitanje svečane izjave ili je svedok, kao što je već danas govorio u nekoliko navrata, svedok 56, iznosio i činjenične izjave u vezi sa suštinom ovog postupka, to jednostavno mora biti snimljeno, jer bi moglo postati sporno u vezi sa članom 21. pravom na fer suđenje, u vezi sa unakrsnim ispitivanjem, u vezi sa verodostojnošću, pristrasnošću i to što nemamo snimak onog što se dogodilo ovih 17 minuta, ja ulažem ozbiljan prigovor, a posebno u svetu toga da je postojala tehnička mogućnost da se to napravi bez oštećivanja bilo koje od strana.

SUDIJA ORIE: Dobro, to je ušlo u zapisnik, gospodine Guy-Smith. Gospođo Gustafson, kao što sam rekao, Pretresno veće je spremno da nastavi. Naravno, ne možemo anticipirati šta će se dogoditi, ali smo spremni da nastavimo sa glavnim ispitivanjem svedoka. U svetu dosadašnjih događaja, možda bi bilo bolje, pre nego što se svedoku postave konkretna pitanja, da pitamo svedoka, da nam prvo ispriča ono što želi, a da onda počnemo da postavljamo konkretna pitanja. Gospodine 56, mi ćemo sada nastaviti sa radom. Ispitivaće vas gospoda Gustafson. Molim vas, pažljivo slušajte pitanja gospode Gustafson i odgovorite na njih. Izvolite gospođo Gustafson.

svedok: SST7/56

(svedok se ispituje preko video linka)

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GUSTAFSON

SVEDOK 56: Ja vam ovo ne razumem.

SUDIJA ORIE: Pričekajte da čujete pitanje, gospodine svedoče 56, onda tek odgovorite. Molim vas gledajte u ekran i uskoro ćete tamo videti gospodu Gustafson, ona će vam postaviti pitanje. Izvolite gospođo Gustafson.

TUŽILAC GUSTAFSON – PITANJE: Dobar dan gospodine 56. Gospodine 56, da li bismo ...

SUDIJA HOEPFEL: Molim da kamera prikaže gospodu Gustafson.

TUŽILAC GUSTAFSON – PITANJE: Časni Sude, molim da nakratko pređemo na privatnu sednicu, da bismo identifikovali svedoka.

SUDIJA ORIE: To ćemo učiniti. Samo trenutak.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. Javnosti ću sada dati sledeću informaciju. Čuli smo svedočenje svedoka 56 putem video-veze, uz primenu zaštitnih mera. Pretresno veće neće biti iznenadeno ukoliko u budućnosti strane bude želele da iznesu argumente o tome u kojem stepenu je taj iskaz prihvatljiv i u kojem stepenu će pomoći Pretresnom veću prilikom donošenja odluka u ovom predmetu. Obaveštavam strane da sutra ne počinjemo u 9, nego u 10 i 30. Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Možemo li na trenutak da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Molim privatnu sednicu.

(*privatna sednica*)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC RE: U vezi sa svedokom koji je upravo svedočio, svedokom 56, ja sada ne govorim o konačnim argumentima, već samo o tome da je sednica bila na privatnoj sednici. Mi smatramo da se 95% verovatno može obelodaniti javnosti. Prepostavljam da će Pretresno veće zatražiti od strana da dostave Pretresnom veću one stvari koje treba redigovati i mi to možemo brzo da učinimo.

SUDIJA ORIE: Pozivam strane da se o tome sporazumeju, kako ne bismo dobili četiri podneska. Ukoliko možete da dostaviti samo jedan, to bi bilo dobro. Isto tako, važno je, i u vezi sa tim što će se tek možda dogoditi sa ovim svedokom, da javnost može da dobije neku predstavu o tome kako je teklo svedočenje, šta se sve dogodilo tokom sednice, jer ovo suđenje mora biti javno. Nastavljamo sa radom sutra ujutro u 10.30 časova.

Sednica je završena u 10:30 h.

Nastavlja se u četvrtak, 18. jula 2007. godine u 9.00 h.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje